

Paard op drie benen

Hoefslag brengt in samenwerking met Helicon opleidingen NHB Deurne maandelijks een artikel over het paard en zijn gezondheid. In deze serie worden de meest bekende problemen en kwalen van het paard behandeld aan de hand van de vragen: wat kun je zelf, wanneer bel je dierenarts en hoe moet je handelen? Handig om te bewaren en binnen handbereik te houden, onmisbaar voor iedere paardenhouder. In deze aflevering komen twee pijnlijke hoefproblemen aan bod.

Tekst: Chris Oomen | Foto's: Arnd Bronkhorst

Zoolzweer

Door op drie benen te lopen, probeert een paard een been zoveel mogelijk te ontlasten, mogelijk omdat de hoef aan dat been erg veel pijn doet. Er zijn eigenlijk maar twee kwalen aan de hoef die zoveel pijn veroorzaken, dat het paard werkelijk op drie benen gaat. Dat zijn een hoefzweer of pododermatitis (ongeveer 95% kans) en een hoefbeenfractuur (de overige 5%).

Bij een hoefzweer is de hoeflederhuid (pododerma) ontstoken. Dit kan ontstaan doordat iets scherp de hoorn schoen doorboort en daar een lading ziektekiemen achterlaat of als de hoeflederhuid zeer zwaar gekneusd is. Het lichaam stuurt er witte bloedlichaampjes op af om de rommel op te ruimen. Dat is dan een ontsteking. Die witte bloedlichaampjes maken ziektekiemen onschadelijk, maar produceren ook een hoop afval: pus. In de hoef is dat een probleem, omdat de hoef al eivol is. De bijkomende pus veroorzaakt druk in de hoef en dat doet pijn.

Behandeling

Een zoolzweer vereist het specialisme van een dierenarts of hoefsmid. Deze gaat als

Na het openbreken van een hoefzweer kan een zooltje tussen de hoef en het hoefijzer verlichting bieden.

volgt te werk:

- De ontsteking opzoeken;
- een klein gaatje in de hoorn schoen maken;
- de pus af laten vloeien, de druk is eraf en de pijn bijna helemaal weg;
- de hoef ontsmetten;
- het hoorn van de hoef rond het gaatje

FRACTUUR

Symptomen

- * paard belast het been niet of nauwelijks

Oorzaak

- * trauma

Behandeling

- * operatie
- * gipsverband
- * speciaal beslag
- * revalidatieperiode

voorzichtig verdunnen, zodat een geleidelijke overgang ontstaat tussen de gezonde hoorn en de vrij liggende lederhuid;

- eventueel een desinfecterend en beschermend verband aanleggen.

Als het paard beslagen moet worden, kan de hoefsmid tussen het hoefijzer en de hoef een lederen zool maken en de ruimte ertussen opvullen met Stockholmer teer en uitgeplozen hennep. De beschadigde zool is nu beschermd en het paard kan weer aan het werk.

Fractuur

Een hoefbeenfractuur is een groter probleem. Omdat bij iedere stap door de diepe buigpees en de strekpees aan het hoefbeen wordt getrokken, is het bijna onmogelijk het bot weer aan elkaar te laten groeien. Bij een volwassen paard geneest een hoefbeenfractuur heel moeilijk.

Behandeling

Als het een zeer waardevol paard betreft

ZOOLZWEER

Symptomen

- * Vrij acuut ernstige kreupelheid

Oorzaak

- * scherp in de hoef
- * kneuzing

Behandeling

- * ontsteking openen
- * ontsmetten
- * eventueel verbinden
- * in geval van hoefijzer een speciaal zooltje tussenleggen

dat je nog wil inzetten voor de fokkerij, is het een optie de stukken van het hoefbeen met schroeven aan elkaar te maken, zodat er geen beweging tussen de beide delen meer mogelijk is. Het hangt af van de aard van de fractuur en de staat van het botweefsel of een dergelijke operatie mogelijk is.

- De hoef moet zwaar beschadigd worden om erbij te komen;
- Er wordt een hoefijzer aangebracht met op iedere tak aan het uiteinde een paar lippen om het hoefmechanisme uit te schakelen. Voor extra stabiliteit wordt een balkje tussen de takken gelast.
- in het hoefijzer zitten vier schroefgaten voor kleine kalkoentjes, zodat het verband niet kapot gelopen wordt;
- de dierenarts pakt de hoef in met articast om een echt gipsverband te maken.
- na enkele weken worden controlefoto's gemaakt;
- na zes weken wordt het ijzer verlegd.

Deze behandeling kan echter niet te lang worden volgehouden. Doordat het hoefmechanisme is uitgeschakeld, wordt de hoef steeds smaller en kleiner. Iedere keer moet het hoefijzer worden aangepast aan de kleinere hoef en als de behandeling langer dan enkele maanden moet worden voortgezet, kan het paard er twee verschillende hoeven aan overhouden. |

